

รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 Good Governance-based Execution Model of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

เอกวัสส์ อุษณิษ์พันธุ์, จตุพันธ์ รุจิรานุกูล*, อติพงษ์ สุขนาท, กรรณิกา ตริบำเพ็ญ,
วรัญภัสสร ศรีวิสุทธิเวคิน, จุรีพร รักสบาย, ชิตวีร์ มองเพชร, รัชฎากร อัครจันทร์

Ekkawat Udsaneepun, Jatupun Rujiranukun, Adipong Suknak, Kannika Treebamphen,
Varanyaphat Srividdhivekhin, Jureeporn Raksabuy, Chittawee Mongphet, Rasadakorn Akarachan
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จังหวัดชลบุรี 20140

Chonburi Primary Educational Service Area Office 2, Chonburi 20140 Thailand

*Corresponding author E-mail: jatupun@tapho.ac.th

(Received: November 12 2020; Revised: January 31 2021; Accepted : April 8 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Design) โดยระยะแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้คือ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระดับเดียว (Single level CFA) ระยะที่สองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 11 คน โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า ผลการตรวจสอบรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดล ได้แก่ ค่า $\chi^2 = 3.028$, $df = 3$, $p = .387$, $\chi^2/df = 1.009$, $RMSEA = .013$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$ และ $SRMR = .073$

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีรูปแบบแนวทางการดำเนินงานในทางปฏิบัติจำนวน 30 รูปแบบ

คำสำคัญ : รูปแบบการปฏิบัติงาน, หลักธรรมาภิบาล, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

Abstract

The purposes of this research were to develop good governance-based execution model of Chonburi Educational Service Area Office 2 and to examine the usefulness and possibility of good governance-based execution model of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. A mixed methods design was used. At the first stage, quantitative research methodology was employed to develop good governance-based execution model of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 and validate a confirmatory factor analysis of good governance-based execution with empirical data. The samples consisted of 60 people. The tool for collecting data was questionnaire with five rating scales. The data were analyzed using a confirmatory factor analysis (single level CFA). At the second stage, qualitative research methodology was employed to examine the usefulness and possibility of good governance-based execution model of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 by focus group discussion. The results were as follows:

1. Good governance-based execution model of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 consisted of 1) Rule of Law, 2) Morality, 3) Transparency, 4) Public Participation, 5) Accountability, and 6) Value of Money. The result of the study on the execution model based on good governance of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 was consistent with the empirical data ($\chi^2 = 3.028$, $df = 3$, $p = .387$, $\chi^2/df = 1.009$, $RMSEA = .013$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$ and $SRMR = .073$)
2. The feasibility study on good governance-based execution model of Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 found that there were 30 sub-models.

Keywords : Execution Model, Good Governance, Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหารของรัฐในทุกภาคของโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมากและเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวาง จากสถานการณ์ดังกล่าวปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้คือ คุณภาพของคน การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งหากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (กรมวิชาการ, 2545 : 2) จึงเกิดกระแสการปฏิรูป โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นและหน่วยปฏิบัติการมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการศึกษาได้เกิดขึ้นในหลายประเทศ มีลักษณะการกระจายอำนาจให้โรงเรียนและท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบสูงขึ้น (ดิเรก วรณเศียร, 2545 : 1) ในการปฏิรูปการศึกษานั้นมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่น จึงต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎี หลักการและกลยุทธ์การบริหารจัดการที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้ในการบริหารกิจการต่าง ๆ รวมทั้งการบริหารการศึกษา เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ กำกับดูแลสนับสนุน ส่งเสริมและประสานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาภาคบังคับและขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นองค์กรชั้นนำที่มีคุณภาพตามมาตรฐานบนพื้นฐานความเป็นไทย กอปรกับการบริหารจัดการด้วยระบบเครือข่ายที่เข้มแข็ง ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

2563 (ITA Online 2020) ที่ผ่านมามีพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อยู่ในลำดับที่ 5 จากจำนวน 225 เขตทั่วประเทศ ด้วยระดับคะแนน 98.99 นั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการแบบบูรณาการและมีการปฏิรูปกระบวนการป้องกันการทุจริตอย่างแท้จริง

เพื่อให้การยกระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารงานที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและน่านโยบายการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลนั้นมาใช้เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนองค์กรมาสู่การปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

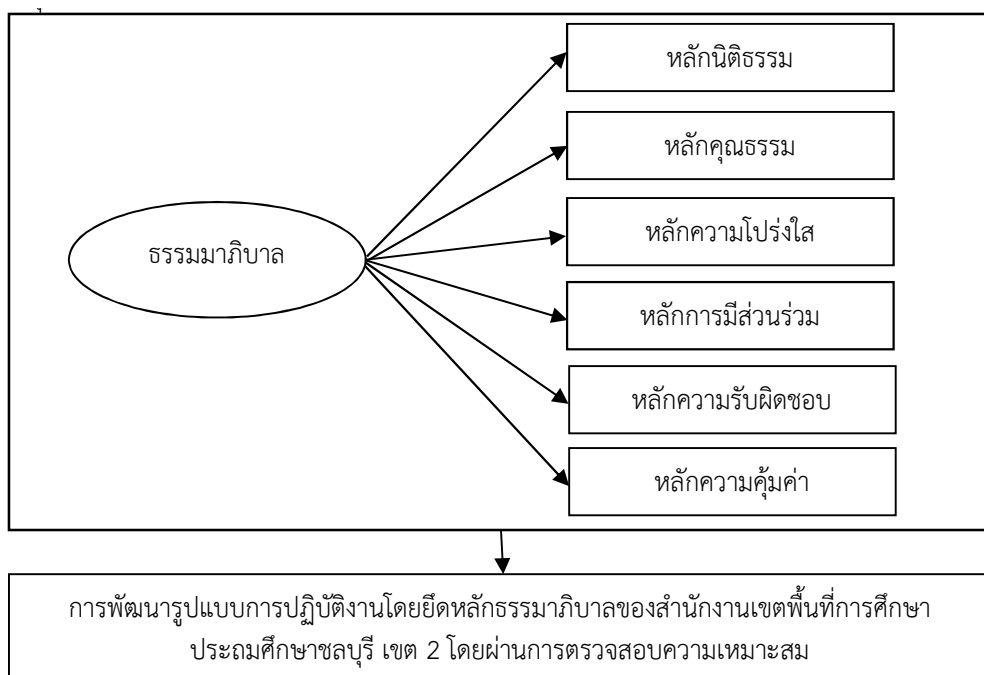
1. เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้สำหรับการวิจัย โดยนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดองค์ประกอบธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความรับผิดชอบ 5) หลักการมีส่วนร่วม และ 6) หลักความคุ้มค่า

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยมีธรรมาภิบาล 6 ประการ ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 63 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 60 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยอาศัยแนวคิดของ Schumacker and Lomax (1996) และ Hair et al. (1998) เสนอให้ใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of thumb) คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คน ต่อตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัยหนึ่งตัวแปร การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 60 คน ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 11 คน

3. ด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรในการวิจัย คือ รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) หลักนิติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และเน้นหลักการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน
- 2) หลักคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และส่งเสริมค่านิยมองค์กร
- 3) หลักความโปร่งใส ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และตรวจสอบได้
- 4) หลักการมีส่วนร่วม เคารพในสิทธิ และการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสุจริตเที่ยงธรรม และให้โอกาสผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ มีความสำนึก และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
- 6) หลักความคุ้มค่า ปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

4. ด้านพื้นที่ที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จังหวัดชลบุรี

5. ด้านระยะเวลาที่ศึกษาวิจัย

ระยะเวลาศึกษาวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563 ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2563

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Design) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory

Sequential Design) โดยขั้นแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ขั้นที่สองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 63 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 60 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยอาศัยแนวคิดของ Schumacker and Lomax (1996) และ Hair et al. (1998) เสนอให้ใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of thumb) คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คน ต่อตัวแปรสังเกตได้ในกรณีวิจัยหนึ่งตัวแปร การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 60 คน ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 11 คน

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และกลุ่มงาน เป็นแบบตรวจรายการและเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล กำหนดนิยามของตัวแปร และโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด

3.2 นำนิยามตัวแปรที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างตัวแปรที่ต้องการศึกษา

3.3 สร้างข้อคำถามตามโครงสร้างของตัวแปร

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบริหารการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางด้านกรวิจัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความสอดคล้องของข้อคำถาม (item objective congruence, IOC) และการใช้ภาษา ความถูกต้องของภาษา โดยข้อคำถามผ่านเกณฑ์ มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1977) ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถาม มีค่า IOC ระหว่าง .80 - 1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้เกณฑ์ค่า r (Corrected Item - total correlation) ต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า .20 ขึ้นไป (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2547: 316) และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ แยกตามปัจจัยแต่ละด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alfa coefficient) พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .966 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .427 - .888

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำบันทึกข้อความถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นส่งแบบสอบถามผ่านทางช่องทางออนไลน์ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.4 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัย

4.5 ทำบันทึกข้อความถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

4.6 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

4.7 นำผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่มมาดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติและตอบปัญหาการวิจัย 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ รายละเอียดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ เป็นต้น

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลว่าเป็นโค้งปกติหรือไม่ ตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน ความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย และตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) วิเคราะห์ค่าสถิติ Bartlett's test of sphericity การวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser Meyer Olkin (KMO) และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูล และใช้วิธีการตีความสร้างข้อสรุปโดยใช้หลักตรรกวิทยาเชิงอุปนัย (Induction) จากข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

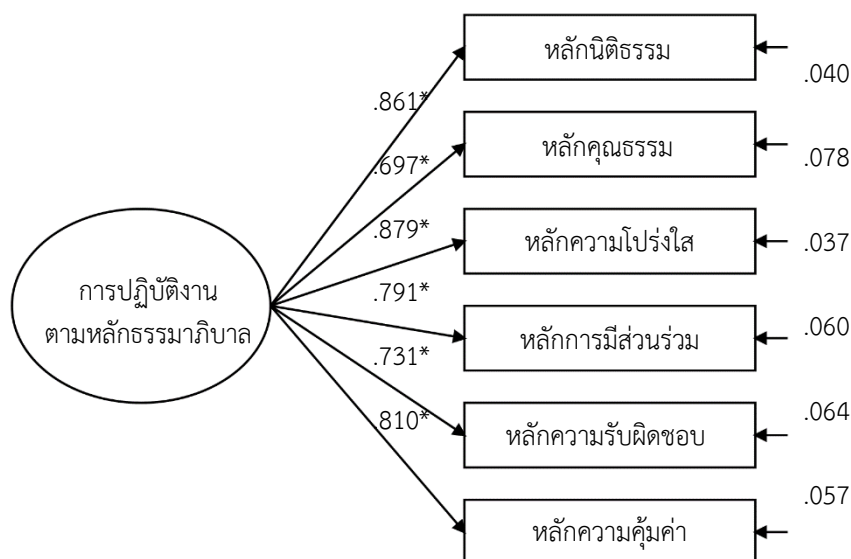
ผลการวิจัย

1. ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ พบว่า เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล วัดจากตัวบ่งชี้ 6 ตัว คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .204 ถึง .888 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอยู่ในระดับต่ำถึงสูง มีค่า Bartlett's Test of Sphericity Approx. Chi-square = 815.268, df = 15, Sig. = .000 ค่าดัชนี Kaiser Meyer Olkin (KMO) = .758 แสดงว่า เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีมากพอที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยการพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของรูปแบบ ได้แก่ $\chi^2 = 3.028$, df = 3, p = .387, $\chi^2/df = 1.009$, RMSEA = .013, CFI = 1.000, TLI = 1.000, SRMR = .073 เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งมีค่า p มากพอที่จะยอมรับสมมติฐานว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี CFI และ TLI ที่มีค่าเข้าใกล้ 1.000 ค่าดัชนี RMSEA และ SRMR มีค่าเข้าใกล้ 0 และค่า χ^2/df มีค่าน้อยกว่า 2

ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของตัวชี้วัด (R^2) ที่แสดงถึงสัดส่วนของการแปรผันของตัวชี้วัดที่ถูกอธิบายด้วยตัวแปรแฝง พบว่า มีค่าที่ยอมรับได้ทุกตัวชี้วัด (.486 - .773) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีน้ำหนักองค์ประกอบดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามองค์ประกอบ

2. ผลการพัฒนาแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผลการพัฒนาแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 6 ด้านหลัก ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม ประกอบด้วย 5 รูปแบบ 2) หลักคุณธรรม ประกอบด้วย 5 รูปแบบ 3) หลักความโปร่งใส ประกอบด้วย 5 รูปแบบ 4) หลักการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 รูปแบบ 5) หลักความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 5 รูปแบบ และ 6) หลักความคุ้มค่า ประกอบด้วย 5 รูปแบบ รวมทั้งหมดจำนวน 30 รูปแบบ จำแนกรายด้าน ดังนี้

2.1 รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านหลักนิติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และเน้นหลักการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน ซึ่งมีจำนวน 5 รูปแบบ แนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามกฎหมาย และระเบียบขององค์กร 2) บุคลากรใช้ และดูแลทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความเสมอภาคในการให้บริการ 4) องค์กรมีการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และ 5) องค์กรมีการจัดทารายงานทางการเงิน เพื่อรองรับหน่วยรับตรวจภายในและภายนอกเป็นไปอย่างถูกต้อง

2.2 รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านหลักคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และส่งเสริมค่านิยมองค์กร ซึ่งมีจำนวน 5 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) บุคลากรมีวินัยและพัฒนาตนเองให้มี

ความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่เสมอ 2) บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร 3) บุคลากรไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อการดำเนินงานและผู้รับบริการ 4) บุคลากรมีความรักและศรัทธาต่อองค์กร และ 5) บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

2.3 รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านหลักความโปร่งใส ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลและตรวจสอบได้ ซึ่งมีจำนวน 5 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) องค์กรมีผู้รับผิดชอบในการกำหนดแนวทางและร่วมกำกับติดตามการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงาน 2) องค์กรมีกระบวนการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการทุจริตจากภายในและภายนอก 3) องค์กรมีการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบ 4) บุคลากรปฏิบัติงานหรือดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และ 5) บุคลากรมีการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักตามมาตรฐานและมีความโปร่งใส

2.4 รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม เคารพในสิทธิและการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสุจริตเที่ยงธรรม และให้โอกาสผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม ซึ่งมีจำนวน 5 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการหรือการปฏิบัติงานขององค์กร 2) องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการดำเนินกิจกรรม โดยมุ่งผลสำเร็จและเป้าหมายที่ชัดเจน 3) องค์กรจัดให้มีช่องทางที่

หลากหลายในการเปิดโอกาสให้กลุ่มผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ 4) องค์กรจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม และ 5) องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมทบทวนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการได้

2.5 รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสำนึกและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งมีจำนวน 5 รูปแบบ แนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) บุคลากรมีความทุ่มเทและเสียสละในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจขององค์กรตามที่วางแผนไว้ 2) บุคลากรมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด 3) บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ขององค์กร 4) บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างถูกต้องและเหมาะสม และ 5) บุคลากรมีความสามัคคีและประสานสัมพันธ์เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

2.6 รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านหลักความคุ้มค่า ปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งมีจำนวน 5 รูปแบบ แนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิธีดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นอยู่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล 2) องค์กรมีการวิเคราะห์แนวทางการเป็นไปได้ของการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม 3) องค์กรมีการระดมการดำเนินงานอย่างมีระบบ สะดวก รวดเร็ว โดยวิธีที่ประหยัดเวลา แต่ได้ผลงานมากกว่า 4) องค์กรมีการส่งเสริมวิธีการทำงานที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาแล้ว ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และ 5) องค์กรมีการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพงานอย่างต่อเนื่อง

3. ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จากข้าราชการและบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มดังนี้

3.1 หลักนิธธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และเน้นหลักการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

3.1.1 บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามกฎหมาย และระเบียบขององค์กร สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ 1) กลุ่มงานต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แจ้งแนวทางปฏิบัติงาน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านคู่มือ เว็บไซต์ สุโรงเรียนในสังกัด เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการทำงานและได้ผลของงานตามต้องการขององค์กร 2) หากความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3.1.2 บุคลากรใช้และดูแลทรัพยากร ทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ มีนโยบายหรือมาตรการในการใช้ทรัพย์สินและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การใช้น้ำกระดาษหน้าเดียวกลับมาใช้ใหม่

3.1.3 บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความเสมอภาคในการให้บริการ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ จัดระเบียบการให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง ของการมารับบริการอย่างเสมอภาค ผู้รับบริการที่มาติดต่อแล้วไม่ได้รับความเป็นธรรมสามารถแจ้งผู้อำนวยการกลุ่มงานหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ได้

3.1.4 องค์กรมีการระบุ และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ทุกกลุ่มงานวิเคราะห์ความเสี่ยงและรายงานผลการควบคุมภายในให้ต้นสังกัดทราบอย่างต่อเนื่อง

3.1.5 องค์กรมีการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อรองรับหน่วยรับตรวจภายในและภายนอกเป็นไปอย่างถูกต้อง สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ จัดทำเอกสาร รายงานทางการเงินตามระเบียบอย่างถูกต้องและตามกำหนดเวลา

3.2 หลักคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพและส่งเสริมค่านิยมองค์กร

3.2.1 บุคลากรมีวินัย และพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่เสมอ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ มีนโยบายให้บุคลากรพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาบุคลากร และมีนโยบายให้บุคลากรรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด

3.2.2 บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ทุ่มเท เสียสละเพื่อบรรลุเป้าหมายและประโยชน์ขององค์กร

3.2.3 บุคลากรไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อการดำเนินงานและผู้รับบริการ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ

สร้างความเข้าใจและประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญในการให้บริการอย่างเสมอภาค เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับการบริการจากองค์กร

3.2.4 บุคลากรมีความรักและศรัทธาต่อองค์กร สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรักสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

3.2.5 บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ สร้างความเข้าใจและสนับสนุนให้บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กร

3.3 หลักความโปร่งใส ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และตรวจสอบได้

3.3.1 องค์กรมีผู้รับผิดชอบในการกำหนดแนวทาง และร่วมกำกับติดตามการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ กำหนดแนวทาง ติดตามและประเมินผลในการดำเนินงานแต่ละกลุ่มงาน

3.3.2 องค์กรมีกระบวนการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการทุจริตภายในและภายนอก สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อติดตาม ตรวจสอบ ทุกการดำเนินงาน

3.3.3 องค์กรมีการเผยแพร่ข้อมูล และประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้สาธารณชนทราบ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ขององค์กร

3.3.4 บุคลากรปฏิบัติงานหรือดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ทุกกลุ่มงานปฏิบัติงานตามขั้นตอนและตรงต่อเวลา มีการนิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงานของทุกกลุ่มงาน

3.3.5 บุคลากรมีการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักตามมาตรฐาน และมีความโปร่งใส สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ มีมาตรฐานการศึกษาเป็นตัวกำหนดการดำเนินงาน ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในทุกงาน จัดทำคู่มือและปฏิทินการปฏิบัติงาน

3.4 หลักการมีส่วนร่วม เคารพในสิทธิและการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสุจริตเที่ยงธรรม และให้โอกาสผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม

3.4.1 องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ หรือการปฏิบัติงานขององค์กร สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการร่วมแสดงความคิดเห็นในการได้รับการบริการจากองค์กร

3.4.2 องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการดำเนินกิจกรรม โดยมุ่งผลสำเร็จและเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ตั้งคณะทำงานโดยระบบภาคีเครือข่าย

3.4.3 องค์กรจัดให้มีช่องทางที่หลากหลายในการเปิดโอกาสให้กลุ่มผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการปรับปรุงพัฒนางาน

3.4.4 องค์กรจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ให้บริการในงานของกลุ่มตนเองอย่างเต็มที่เพื่อสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ ประเมินความพึงพอใจโดยใช้เครื่องมือออนไลน์ร่วมกับการใช้แบบสอบถามแบบกระดาษ

3.4.5 องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมทบทวนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการได้ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตาม ประเมิน นิเทศในทุกกลุ่มงาน

3.5 หลักความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสำนึก และรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

3.5.1 บุคลากรมีความทุ่มเทและเสียสละในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจขององค์กรตามที่วางแผนไว้ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความทุ่มเท เสียสละ เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร สร้างระบบการทำงานเป็นทีมและเน้นการตรงต่อเวลา

3.5.2 บุคลากรมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ

3.5.3 บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ขององค์กร สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.5.4 บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อประพฤติดังกล่าวในหน้าที่อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานในทุกกลุ่มงาน

3.5.5 บุคลากรมีความสามัคคีและประสานสัมพันธ์ เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ประสานความร่วมมือในทุกกลุ่มงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3.6 หลักความคุ้มค่า ปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

3.6.1 บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิธีดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนางานในทุกกลุ่ม ปรับปรุงวิธีการเก็บข้อมูลจากกระดาษไปเก็บยังเครื่องมือทางออนไลน์

3.6.2 องค์กรมีการวิเคราะห์แนวทางความเป็นไปได้ของการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ วิเคราะห์นโยบายเพื่อนำมาวางแผนการทำงานประชุมบุคลากรในทุกกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

3.6.3 องค์กรมีกระบวนการดำเนินงานอย่างมีระบบ สะดวก รวดเร็ว โดยวิธีที่ประหยัดเวลา แต่ได้ผลงานมากกว่าสามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ มีแผนการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

3.6.4 องค์กรมีการส่งเสริมวิธีการทำงานที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาแล้วให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ ส่งเสริมวิธีการทำงานในทุกกลุ่มจากการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.6.5 องค์กรมีการปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบ คือ สร้างเครือข่ายในแต่ละกลุ่มงานเพื่อพัฒนางานทั้งองค์กรไปด้วยกัน

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลการวัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า สามารถนำมาเป็นตัวบ่งชี้ทางด้านธรรมาภิบาลได้ทั้ง 6 องค์ประกอบ สอดคล้องกับสำนักงานข้าราชการพลเรือน (2546) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ และพงษ์เสถียร เหลืององกต (2559) ได้วิเคราะห์และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรธรรมาภิบาล ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ด้านหลักนิติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และเน้นหลักการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามกฎหมาย และระเบียบขององค์กร โดยกลุ่มงานต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 แจ้งแนวทางปฏิบัติงาน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านคู่มือ เว็บไซต์ สุโรงเรียนในสังกัด เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการทำงาน และได้ผลของงานตามความต้องการขององค์กร และหาความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีบุคลากรใช้และดูแลทรัพยากร ทรัพย์สิน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งมีนโยบายหรือมาตรการในการใช้ทรัพย์สินและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การนำกระดาษหน้าเดียวกลับมาใช้ใหม่ อีกทั้งบุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความเสมอภาคในการให้บริการ คือ จัดระเบียบการให้บริการตามลำดับก่อน-หลัง ของการมารับบริการอย่างเสมอภาค ผู้รับบริการที่มาติดต่อแล้วไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถแจ้งผู้อำนวยการกลุ่มงานหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ องค์กรมีการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คือ ทุกกลุ่มงานวิเคราะห์ความเสี่ยงและรายงานผลการควบคุมภายในให้ต้นสังกัดทราบอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อรองรับหน่วยรับตรวจภายใน และภายนอกเป็นไปอย่างถูกต้อง ตามระเบียบอย่างถูกต้องและตามกำหนดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ จิวนิธ (2557 : 110-120) ที่ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า การส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นการบริหารจัดการและปฏิบัติตามนโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

3. ด้านหลักคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และส่งเสริมค่านิยมองค์กร จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีวินัย และพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่เสมอ คือ มีนโยบายให้บุคลากรพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้พัฒนาบุคลากร และให้บุคลากรรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร คือ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ พุ่มเท เสียสละเพื่อบรรลุเป้าหมายและประโยชน์ขององค์กร บุคลากรไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติต่อการดำเนินงาน และผู้รับบริการคือ สร้างความเข้าใจและประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญในการให้บริการอย่างเสมอภาค เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับการบริการจาก

องค์กร บุคลากรมีความรัก และศรัทธาต่อองค์กร คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรัก สามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ คือ สร้างความเข้าใจและสนับสนุนให้บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กร ตรงกับแนวคิดของ วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาส (2557 : 86) ได้จำแนกองค์ประกอบของธรรมาภิบาลในสถานศึกษาไว้ 8 ประการ โดยให้แนวคิดในหลักคุณธรรมว่าเป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

4. ด้านหลักความโปร่งใส ดำเนินงานด้วยความโปร่งใสเปิดเผยข้อมูล และตรวจสอบได้ จากการวิจัยพบว่า องค์กรมีผู้รับผิดชอบในการกำหนดแนวทาง และร่วมกำกับติดตามการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงาน คือ กำหนดแนวทางติดตามและประเมินผลในการดำเนินงานแต่ละกลุ่มงาน มีกระบวนการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการทุจริตจากภายใน และภายนอก คือ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อติดตาม ตรวจสอบ ทุกการดำเนินงาน มีการเผยแพร่ข้อมูล และประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบ คือ ใช้กระบวนการ PLC ในการขับเคลื่อนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้สาธารณชนทราบ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ขององค์กร บุคลากรปฏิบัติงานหรือดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด คือ ทุกกลุ่มงานปฏิบัติงานตามขั้นตอนและตรงต่อเวลา มีการนิเทศกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของทุกกลุ่มงาน บุคลากรมีการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักตามมาตรฐาน และมีความโปร่งใส ตรงกับแนวคิดของกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดองค์ประกอบในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของกระทรวงมหาดไทย 11 องค์ประกอบ (เสน่ห์ จุย์โต, 2557 : 50-51) โดยมองความโปร่งใส (Transparency) ต้องให้ข้อมูลต่าง ๆ ต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการ และสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินการที่เปิดเผยชัดเจนและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ สามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบคือ มีมาตรฐานการศึกษาเป็นตัวกำหนดการดำเนินงาน ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในทุกงาน จัดทำคู่มือและปฏิทินการปฏิบัติงาน

5. ด้านหลักการมีส่วนร่วม เคารพในสิทธิ และการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสุจริตเที่ยงธรรม และให้โอกาสผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม จากการวิจัยพบว่า องค์กรเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ หรือการปฏิบัติงานขององค์กรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และแสดงความคิดเห็นในการรับบริการจากองค์กร รวมถึงเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการดำเนิน

กิจกรรม โดยมุ่งผลสำเร็จ และเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งมีตั้งคณะทำงานโดยภาคีเครือข่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของบลูเมิล (Blumel, 2000 : 25) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ความร่วมมือกันระหว่างนักสังคมสงเคราะห์และการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ (ประเทศเคนยา) ว่าหลักธรรมาภิบาลมีความจำเป็นอย่างไรต่อความร่วมมือต่อความช่วยเหลือระหว่างประเทศของนักสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการปรับตัวเข้าหากันเพื่อที่จะสร้างความร่วมมือเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ยังก่อให้เกิดการสร้างสภาพสังคมใหม่ ๆ โดยการนำกิจกรรมและความมีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามาเป็นปัจจัยในการเชื่อมต่อ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คิมเมท (Kimmeth, 2005 : 32) พบว่าหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูประบบการปกครอง เพื่อให้เกิดการพัฒนา อีกทั้งจัดให้มีช่องทางที่หลากหลายในการเปิดโอกาสให้กลุ่มผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สตีเวน และคณะ (Steven and Others, 2012 : 1) พบว่า การใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการบริหาร รวมถึงการได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีโครงสร้างที่ใกล้ชิดกันระหว่างโรงเรียนและผู้บริหาร การบริหารด้วยธรรมาภิบาล ทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการปรับปรุงพัฒนางาน มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม ใช้ Google Form ในการเก็บข้อมูลคู่กับ Paper ให้บริการในงานของกลุ่มตนเองอย่างเต็มที่เพื่อสร้างความพึงพอใจในผู้รับบริการตรงกับงานวิจัยของ กุลวรัช หงส์คุ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร พบว่า บุคลากรภายในเทศบาลนครสมุทรสาครมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล และมีทัศนคติในทางบวกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ระดับเห็นด้วยมาก ทุกคนจึงจะสามารถปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมได้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมทบทวนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมกับตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตาม ประเมินนิเทศ งานทุกงาน

6. ด้านหลักความรับผิดชอบ มีความสำนึก และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความทุ่มเท และเสียสละในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจขององค์กรตามที่วางแผนไว้ สร้างจิตสำนึกงานการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ด้วยความทุ่มเท เสียสละเพื่อประโยชน์

สูงสุดขององค์กร สร้างระบบทำงานเป็นทีม และเน้นการตรงต่อเวลา มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด จัดระบบนิเทศ กำกับติดตามงานสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนียมห์ (Niamh, 2011 : 4) ที่พบว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะมีส่วนช่วยให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การประชุม เอกสารสำคัญต่าง ๆ บทบาทและความรับผิดชอบในการดูแลปฏิบัติงานว่าความสำเร็จหรือประสิทธิผลของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสมาชิกในองค์กร มีความสำคัญต่อระบบความคิด เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเกิดความคุ้มค่าในการทำงาน และบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ขององค์กร ตรงกับงานวิจัยของ พระสกล ฐานะโม (อินทร์คล้าย) (2556 : 87) ที่ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้หลักธรรมาภิบาลนั้น ควรให้เกิดขึ้นภายในหน่วยงานสถานศึกษาอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรที่อยู่ภายใต้การปกครองได้ให้เห็นเป็นแบบอย่าง และคอยกระตุ้นบุคลากรให้มีการพัฒนางานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรของตนเอง เมื่อบุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของผู้บริหาร และบริบทต่าง ๆ ก็จะมีผลทำให้เกิดการดำเนินงานอันก่อให้เกิดการบริหารงานและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบต่อประพฤติดำเนินงานในหน้าที่อย่างถูกต้อง และเหมาะสม กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกกลุ่มงาน มีความสามัคคี และประสานสัมพันธ์ เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ประสานความร่วมมือในทุกกลุ่มงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

7. ด้านหลักความคุ้มค่า ปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ จากการวิจัยพบว่า บุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิธีดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยพัฒนาในทุกกลุ่ม ปรับปรุงวิธีการเก็บข้อมูลจาก paper ไปยัง Google Form องค์กรมีการวิเคราะห์แนวทางการเป็นไปได้ของการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และเหมาะสม วิเคราะห์นโยบายเพื่อนำมาวางแผนการทำงาน ประชุมบุคลากรในทุกกลุ่มงานอย่างสม่ำเสมอ มีกระบวนการดำเนินงานอย่างมีระบบ สะดวก รวดเร็ว โดยวิธีที่ประหยัดเวลา แต่ได้ผลงานมากกว่า มีแผนการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ อีกทั้งมีการส่งเสริมวิธีการทำงานที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาแล้ว ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ส่งเสริมวิธีการทำงานในทุกกลุ่มจาก

การปรับปรุง/พัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตรงกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555 : 10-53) ว่าการบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ตลอดจนมีการปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพงานอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายในแต่ละกลุ่มงานเพื่อพัฒนางานทั้งองค์กรไปด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารผลการปฏิบัติงาน โดยมีการปรับใช้ในการเพิ่มจุดเด่น หรือพัฒนาจุดด้อยตามสภาพบริบท
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ
- 3) ผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

1.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

- 1) รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม บุคลากรต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบขององค์กร อย่างเคร่งครัด เน้นหลักการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน
- 2) รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม บุคลากรต้องปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และส่งเสริมค่านิยมขององค์กร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กร
- 3) รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส บุคลากรต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานได้ โดยรับฟังความคิดเห็นของส่วนรวม และร่วมกำกับติดตามการประเมินผลในการปฏิบัติงาน
- 4) รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

และเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็น

5) รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ บุคลากรต้องมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6) รูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า บุคลากรต้องมีการปรับปรุงคุณภาพ และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีการสร้างภาคีเครือข่าย ในแต่ละกลุ่มงานเพื่อพัฒนางานทั้งองค์กรไปด้วยกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2) ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารผลการปฏิบัติงานในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

3) ควรศึกษาถึงข้อจำกัดและปรับปรุงรูปแบบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ให้สอดคล้องต่อกระบวนการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ จิวน้อย. (2557). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.
- กุลวัชร หงษ์คู่. (2553). ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันการเมืองและการเลือกตั้ง.
- จักรกฤษณ์ นรินดิษฐ์ และพงษ์เสถียร เหลืองอลงกต. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี. วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง. 5(1), 126-156.
- พระสกล ฐานะโม. (อินทร์คล้าย). (2556). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ไพรัตน์ วงษ์นาม. (2547). การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม LISREL. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาส. (2557). องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน. วารสารนักบริหาร. 34 (มกราคม-มิถุนายน): 86.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2546). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. เข้าถึงได้จาก <http://www.ocsc.go.th/GoodGovernment/GGH.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2555). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

เสนห์ จุ้ยโต. (2557). มิติใหม่การบริหารธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Blumel, Christina M. (2000). Foreign Aid, Donor Coordination and the Pursuit of Good Governance (Kenya). Maryland: University of Maryland.

Hair, J.F. Jr., Anderson, R.E., Tatham, R.L., & Black, W.C. (1998). Multivariate Data Analysis, (5th Edition). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Kimmet, Philip. (2005). The Politics of Good Governance in the Asian 4. Griffith: Master Degree, Griffith University.

Niamh. B. (2011). Applying Principles of Good Governance in a School Board context. Ed.D. Dissertation, University College Dublin.

Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. Dutch Journal of Educational Research, 2: 49-60.

Schumacker, R. E. & Lomax, R. G. (1996). A beginner's guide to structural equation modeling. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Steven, A. (2012). Governance and School Boards in Non-State Schools in Australia. Ed.D. Dissertation, Griffith University.